

El despropòsit de l'ús dels serveis sanitaris públics per a la docència universitària privada - Levante de Castelló - 28/10/2018

EL DESPROPÒSIT DE L'ÚS DELS SERVEIS SANITARIS PÚBLICS PER A LA DOCÈNCIA UNIVERSITÀRIA PRIVADA

TRIBUNA

Rafael Ballester Arnal

Degà de la Facultat de Ciències de la Salut
Universitat Jaume I de Castelló

El Tribunal Superior de Justícia valenciana ha emès una resolució per la qual ordena la Generalitat Valenciana que signe convenis amb la Universitat Catòlica Sant Vicent Màrtir, perquè els seus estudiants de les titulacions sanitàries puguin realitzar les pràctiques en centres de salut públics. La decisió obri la porta perquè altres universitats privades puguin signar aquests mateixos convenis, la qual cosa afectaria greument la Universitat Jaume I (UJI).

Una de les dificultats més importants davant la qual s'ha trobat la Facultat de Ciències de la Salut de l'UJI ha estat la realització de les pràctiques sanitàries. La resolució que va adoptar la Conselleria de Sanitat l'any 2016 perquè l'alumnat de les universitats privades no poguera realitzar les pràctiques en centres públics s'emparava en diferents lleis com la Llei 53/1984 d'Incompatibilitats, per la qual un empleat públic (tutor de l'estudiant) no pot dins de la seua jornada de treball realitzar una activitat privada percebent retribucions; o el Reial decret 420/2015 que assenyalava que «un hospital universitari solament podrà estar vinculat per concert o conveni a una universitat per a la impartició d'una mateixa titulació».

La impossibilitat que l'estudiantat de les universitats privades poguera realitzar les pràctiques en centres públics i l'escassetat de recursos sanitaris privats

en Castelló, va portar al fet que la Conselleria de Sanitat demanara ajuda a l'UJI perquè l'estudiantat que ja estava cursant en aquell moment els graus d'Infermeria o Medicina poguera acabar els estudis.

L'UJI va fer des del principi un exercici de responsabilitat social i de solidaritat, fent-se càrrec de la situació, i col·laborant amb la solució proposada: l'estudiantat de la universitat CEU-San Pablo que ja estava a meitat dels seus estudis realitzaria pràctiques en centres públics, a través de l'UJI, com si es tractara d'estudiants en estada temporal a la nostra universitat. La despesa destinada a pagar professors associats assistencials que s'encarregarien dels estudiants de la universitat privada, òbviament, seria a càrrec d'aquesta.

Però aquest gest de l'UJI li va reportar molts problemes. La nostra universitat no va haver d'ajudar a gestionar solament uns pocs estudiants de la universitat privada, sinó la gran majoria. En segon lloc, en establir la universitat privada el nombre de professorat associat assistencial per a les seues pràctiques, la ràtio tutor/alumne passava a ser més favorable per a la universitat privada, de manera que es creava un greuge comparatiu que podia generar un malestar entre els i les professionals de l'àmbit de la sanitat pública. En tercer lloc, es mantenia la saturació dels professionals sanitaris, que seguien re-

Alumnat de Ciències de la Salut. DAMIÁN LLORENS/UJI

bent més estudiants dels que la qualitat assistencial i docent aconsellaven, estudiants de l'UJI i de la universitat privada, però aquesta vegada amb una suposada complicitat de la nostra universitat, amb el que la imatge de l'UJI també va quedar en dubte.

La sentència del Tribunal Superior de Justícia sembla ignorar en primer lloc quin és la difícil situació de la docència dels graus sanitaris pel que fa a les pràctiques. En segon lloc, ignora els escassos recursos sanitaris de què disposem a Castelló, que fa impossible la cohabitació de titulacions sanitàries de dues universi-

tats, una escassetat que fa que fins i tot els estudiants de l'UJI dels graus de l'UJI tinguen importants problemes per trobar plaça per a les pràctiques. I, en tercer lloc, sembla ignorar el fet que amb aquesta resolució no es fa més que facilitar que es continue amb la saturació d'uns professionals sanitaris ja suficientment desmotivats per anys i anys de retallades en la sanitat pública.

Evidentment, tant les institucions acadèmiques i sanitàries com els organismes autonòmics i judicials haurien d'ajudar qualsevol estudiant, siga d'una universitat pública o privada, perquè

puga formar-se. No es tracta d'entrar en una guerra, que seria lamentable, entre universitats, i molt menys entre estudiants. Però la responsabilitat hauria d'anar més enllà.

Les institucions han de vetllar per un ordenament realista de l'oferta de títols, d'acord amb les necessitats de la societat; han de fer prevaler el criteri d'excel·lència del nostre alumnat de les universitats públiques per damunt de criteris economicistes, protegint els seus drets i vetllant en aquest sentit per la justícia social i l'ètica; haurien d'evitar, amb tota netedat i transparència, l'ús amb finalitats privades d'uns serveis públics que són patrimoni de tota la ciutadania, ajudant evidentment al fet que els estudiants de les universitats privades puguin realitzar les pràctiques i formar-se, però en centres també privats; i tot això garantint la qualitat assistencial i docent i evitant la saturació dels professionals sanitaris.

Per motivar els professionals de la salut, fan falta polítiques sanitàries que incentiven l'esforç que exigeix la docència, sense caure en la penosa mercantilització que ha viciat la tutorització de l'estudiantat en pràctiques. Hem d'intentar aconseguir que les pràctiques del nostre estudiantat siguen de la màxima qualitat per a un estudiantat també de la màxima qualitat i amb els millors expedients acadèmics obtinguts amb gran esforç. I hem d'aspirar a unes pràctiques tutoritzades per professionals motivats i il·lusos, que vegem la possibilitat de transmetre els seus coneixements i la seua professió com un privilegi i mai com una càrrega. Tots i totes tenim la responsabilitat que això siga així.

«La sentència del Tribunal Superior de Justícia sembla ignorar en primer lloc quin és la difícil situació de la docència dels graus sanitaris pel que fa a les pràctiques. I en segon lloc, ignora els escassos recursos sanitaris de què disposem a Castelló, que fa impossible la cohabitació de titulacions sanitàries de dues universitats»